

Do użytku wewnętrznego

---

---

# AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA im. Stanisława Staszica w Krakowie

## BIULETYN REKTORA

15 kwietnia

1988 r.

---

---

**Spis treści :**

- |                          |        |
|--------------------------|--------|
| 1. Spotkania, jubileusze | str. 2 |
| 2. Gościł w AGH . . .    | str. 4 |
| 3. Informacje różne      | str. 5 |

## 1. Spotkanie, Jubileusze

"Talent jest zdolnością wypowiedzenia się  
i wyrażania w sposób właściwy wszędzie  
tam, gdzie miernota czyni to nieudolnie".

/F.Dostojewski/

Prof. Jerzy Grzymek i prof. Jan Anioła obchodzili jubileusz 80-letnia urodzin.

Prof. Jerzy Grzymek, absolwent Politechniki Lwowskiej, po praktyce w "Solvayu" i cementowni "Grodzlec", studia uzupełniał w Kopenhadzie. Jako pierwszy wprowadził w Polsce produkcję cementu hydrotechnicznego. Po wojnie czynnie włączył się w odbudowę i uruchamianie przemysłu cementowego. W tym czasie organizuje też Ministerstwo Przemysłu Materiałów Budowlanych. W Akademii zakłada Wydział Ceramiczny, w 1967 r. organizuje nowy kierunek dydaktyczny, zostaje dyrektorem Międzyresortowego Instytutu Technologii Materiałów Budowlanych i Ceramiki.

Profesor jest autorem ok. 150 prac naukowych, technicznych, monograficznych, promotorem 18 doktoratów, recenzentem 29 prac doktorskich i 10 habilitacyjnych. Według metody Pana Profesora prowadzi się odzysk wartościowych składników z żużla hutniczego. Jego teoria wiązania cementu oparta na zjawiskach polaryzacji oraz badania nad kinetyką wysokotemperaturowej syntezy alitu /główny składnik cementu portlandzkiego/ stały się klasycznymi badaniami, które stworzyły kierunek w nauce zwany szkołą prof. J.Grzymka. Oparte na tych pracach technologia cementów hydrotechnicznych oraz stosowanie wytwarzanych, metodą Profesora, cementów szybko sprawnych wykorzystywano m.in. przy budowie silosów cementowych w Wierzbicy, HIL, kominów w Jaworznie, wielkiej płyty dwarcowej w Krakowie.

**Prof. Jerzy Grzymek, członek rzeczywisty PAN, doktor honorowy AGH, za swą działalność naukową, organizatorską odznaczony jest m.in. Medalem Edukacji Narodowej, ma tytuł Zasłużonego Nauczyciela PRL, Budowniczego Polski Ludowej, Krzyż Komandorski z Gwiazdą, Orderu Odrodzenia Polski, Sztandar Pracy I Klasy.**

**Prof. Jan Anioła po ukończeniu Politechniki Gdańskiej podjął pracę w hutnictwie - projektowanie nowoczesnych zakładów, maszyn i urządzeń. Wojna udział w kampanii wrześniowej przerwała prace Pana Profesora. Internowany do Szwajcarii / lata 1942-43 / i tam uczestniczy w wykładach z metalurgii żelaza, po wojnie odbywa praktykę w Zakładach Mechanicznych w Stirling / Wielka Brytania /. Wraca do kraju, do projektowania, odbudowy i modernizacji hutnictwa. Pracuje m.in. w "Biprohucie" w Zabrze, kieruje modernizacją huty "Kościszko", "Zawiercie", "Florian", "Bobrek". Od 1948 r. pochłaniają Go prace związane z lokalizacją, projektowaniem, dyrektorowanie w Hucie Lenine. Potem jest Ministerstwo Hutnictwa i "Biprostal".**

**Od 1952 r. Profesor wiąże się Akademią Górniczo-Hutniczą. Z inicjatywy Prof. J. Anioły organizowane są laboratoria, tworzone programy prac naukowo-badawczych, prowadzone badania nad możliwościami zastosowania tlenu w hutnictwie, opracowania prototypowych urządzeń odpylających, Intensyfikacji źródeł zanieczyszczenia atmosfery i wód, Intensyfikacji oczyszczania ścieków, czy badania kompleksowej utylizacji odpadów w hutnictwie. Profesor jest promotorem 10 prac doktorskich, 7 habilitacji, recenzent 10 prac doktorskich, 7 habilitacyjnych.**

**Szanowny Jubilat jest odznaczony m.in. Orderem Sztandaru Pracy I Klasy, Złotą Odznaką Janka Krasickiego, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Orderem Budowniczych Polski Ludowej, uhonorowany tytułami doktora honoris causa AGH, Zasłużony Hutnik PRL, Zasłużony Nauczyciel PRL.**

To był wielki dzień dla Zakładu Fizyki Ciała Stałego, ale i ucztą duchową dla pracowników i studentów Uczelni. Informacje o najnowszych badaniach w dziedzinie nadprzewodnictwa wysokotemperaturowego, wykład laureata Nagrody Nobla Johanna Georga Bednorza były pierwszym tematem 12 kwietnia.

J.G. Bednorz jest obywatelem RFN, z pochodzenia Ślązakiem. Pracuje w laboratorium firmy IBM w Zurychu. W roku ubiegłym wspólnie z Karłem A. Müllerem otrzymali Nobla za wykrycie nadprzewodnictwa wysokotemperaturowego w nowej klasie materiałów /całkowity zanik oporu elektrycznego w wyższej temperaturze niż temperatura ciekłego azotu tj. ok.  $-180^{\circ}\text{C}$ /. Do osiągnięcia nadprzewodnictwa w temperaturze pokojowej zapewne jeszcze daleko, a może . . .

Już przecież hel zastąpiono azotem, znacznie tańszym, którego mamy aż 70% w powietrzu. A jakież wielkie perspektywy stosowania - super szybkie komputery, możliwości oszczędzania energii elektrycznej, przeprowadzenia kontrolowanej reakcji termojądrowej, a jaki postęp w diagnostyce medycznej - magnetyczne mapy mózgu, serca, wczesne wykrywanie raka . . . .

Nadprzewodnictwo wysokotemperaturowe - znaczące osiągnięcie naukowe, ale również wielka rewolucja w sposobie szukania drogi rozwiązania problemu w naukowym myśleniu.

## 2. Gościł w AGH . . .

1. prof. L.Emelin - Instytut Górniczo-Geologiczny w Moskwie

9 - 24.IV.1988 r. Instytut Geologiczno-Poszukiwawczy

2. inż. M.Martinovic - Uniwersytet w Tuzli /Jugosławia/

9 - 13.IV.88 r. Instytut Technologii i Mechanizacji

Odlawnictwa

3. inż. B.Petrovic - " "

4. H.Vujovic - " "

5. prof. Roland Strellf - Université de Provence Equipe de Chimie  
 Metallurgique Marseille - France  
 8 - 24.IV.88 r. - Instytut Inżynierii Materiałowej
6. dr Torst Abraham - Bergakademie Freiberg /NRD/  
 17 - 24.IV.88 r. - Instytut Hydrogeologii i Geologii  
 Inżynierskiej

### 3. Informacje

#### Klub Uczelniany AZS

Wprowadzenie w 1951 roku obowiązkowych zajęć wych. fiz. w wyższych uczelniach i powołanie Studiów WF stworzyło warunki dla działalności społecznej w Kołach Akademickiego Związku Sportowego. Rok 1951 można uznać za początek życia sportowego w Akademii Górniczo-Hutniczej.

Studium WF stało się bazą do prowadzenia pierwszych sekcji sportowych w kole AZS. Były to sekcje siatkówki i koszykówki męczyzn, a od roku 1952 - piłki nożnej. W latach 1952-56 działalność koła sportowego AZS koncentrowała się na dwóch dziedzinach : pierwsza to rozwój ilościowy koła, druga - to działalność sekcji wyczynowych.

W Akademii Górniczo-Hutniczej najaktywniejszą była sekcja wioślarska, która w tym okresie zdobyła m.in. tytuł drużynowego Wicemistrza Polski. Wśród innych - sekcja hokeja na trawie brała udział w rozgrywkach II ligi, bokserska - ligi okręgowej, sekcje : piłki ręcznej, piłki nożnej, koszykówki męczyzn i siatkówki kobiet - w rozgrywkach klasy A, zaś siatkówki męczyzn - klasie B.

W roku 1957 sport wyczynowy został skupiony w klubach środowiskowych

AZS, zaś w uczelniah powołano kluby uczelniane, których podstawowym zadaniem było prowadzenie działalności sportowej w środowisku studenckim na bazie systemu rozgrywek wewnątrz i międzyuczelnianych.

Powołany wtedy Klub Uczelniany AZS - AGH przez cały czas, aż do dziś, ściśle współpracując ze Studium WF zajmował zawsze czołową lokatę wśród klubów uczelnianych środowiska krakowskiego oraz w plonie klubów uczelnianych politechnik. Obecnie klub liczy około 850 członków, którzy trenują w 23 sekcjach sportowych. W 18 dyscyplinach reprezentujemy Uczelnię w Mistrzostwach Polski Politechnik, a w 22 w Lidze Międzyuczelnianej w Krakowie. Sekcja badmintona z powodzeniem występuje w II lidze państwowej. Zapewniamy bogaty program sportowy z okazji profilowych Świąt Uczelni, jakimi są Dni Górnika i Hutnika. Wspólnie z Radą Mieszkańców Miasteczka Akademickiego podczas Żakinydy organizujemy program sportowy. W ciągu roku dla każdego Wydziału zapewniamy jeden okres na sali gimnastycznej i organizujemy dla nich rozgrywki w siatkówce, koszykówce i tenisie stołowym.

Z kontaktów krajowych oprócz uczelni krakowskich współpracujemy w dziedzinie kultury fizycznej m/in z WSP Kielce i Pol. Warszawską.

Prowadzimy wymianę studenckich grup sportowych z Akademią Górniczą we Freibergu oraz zamierzamy nawiązać kontakty sportowe z Leningradem.

Wspólnie ze SWFIS organizujemy szereg obozów szkoleniowych letnich i zimowych. Planujemy w roku 1988 65 imprez sportowo-rekreacyjnych, w których weźmie udział około 4.000 studentek i studentów.

Między innymi dzięki organizowaniu szkoleń Akademickiego Organizatora Sportu posiadamy działaczy, którzy potrafią organizować nie tylko imprezy wydziałowe, uczelniane, ale również ogólnopolskie. ZG AZS zlecił nam trzykrotnie organizację Akademickich Indywidualnych Mistrzostw Polski w badmintonie, Mistrzostw Polski Politechnik w piłce ręcznej, siatkówce kobiet i mężczyzn.

W roku 1987 Polski Związek Badmintona powierzył nam organizację Indywidualnych Mistrzostw Polski Seniorów w badmintonie. Po raz pierwszy w Polsce imprezę tej rangi organizował Klub Uczelniany.

Przeeglądając nazwiska czynnych zawodników i działaczy Klubu Uczelnianego z okresu ich studiów oraz obecne ich stanowiska w nauce i przemyśle można z pełną satysfakcją wyrazić opinię, że czas działania tych ludzi w Klubie Uczelnianym nie był czasem straconym, przeciwnie - był szkołą życia i wyrobił w nich cechy niezbędne do osiągnięcia sukcesu, nie tylko na arenie sportowej.

/ dr Jacek Fuk /

Ciąg dalszy o wychowaniu . . .

Podnoszenie efektywności kształcenia i wychowania jest problemem nurtującym obecnie organizatorów każdego systemu edukacyjnego. Podejmuje się wiele zabiegów modernizacyjnych, warunkujących skuteczniejszą realizację założonych celów kształcenia. Unowocześnienie procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole wyższej wymaga ciągłej i wszechstronnej modernizacji różnych jego elementów, nie tylko systematycznej optymalizacji programów, wlepszania podręczników, metod kształcenia czy doskonalenia kadry nauczycieli akademickich - ale także całej infrastruktury dydaktycznej. Pod pojęciem tym rozumie się najczęściej kompleksowe wyposażenie środowiska materialnego jakiegokolwiek placówki oświatowej w ramach określonego układu organizacyjnego.

Infrastruktura dydaktyczna szkoły wyższej to innymi słowy cała baza materialna i wszystkie urządzenia wykorzystane w procesie nauczania i uczenia się. Będą to zarówno funkcjonalnie zaprojektowane budynki, sale dydaktyczne zapewniające możliwość projektowania i wytwarzania audlowizualnych materiałów dydaktycznych, czy też zaplecze techniczne, utrzymujące w ciągłej sprawności wszystkie elementy infrastruktury dydaktycznej.

Nie należy więc sądzić, jak to się niestety dość często zdarza, że samo nagromadzenie nowoczesnego sprzętu, aparatury audlowizualnej, zainstalowanie

jednego czy nawet paru komputerów w lokalnej sieci podnieśle w zadawalającym stopniu poziom zajęć dydaktycznych. I choć prawdą jest, że właśnie gromadzenie nowoczesnej aparatury bywa pierwszym krokiem w modernizacji procesu kształcenia a nie rozwiązania teoretyczno-koncepcyjne lub przygotowania natury technologiczno-funkcjonalnej, to jednak złudnym jest fakt, że na tym można poprzestać. Tym bardziej takim złudzeniem, stwarzającym pozory autentycznej, modernizacji nie powinni ulegać pracownicy wyższej uczelni technicznej, mający przecież do czynienia z techniką na codzień. Koniecznym jest również zadbanie o systematyczne gromadzenie odpowiednich materiałów dydaktycznych, funkcjonalne wkomponowanie technicznych środków dydaktycznych w posiadaną bazę, stworzenie warunków dla ich niezawodnej pracy i skutecznego wykorzystania.

Szczególną rolę ma tu do spełnienia uczelniane centrum techniczno-dydaktyczne, jako stałe miejsce doradztwa w zakresie materiałów dydaktycznych, których głównym projektodawcą jest i będzie nauczyciel akademicki. Również miejsce ich realizacji przez wyspecjalizowane jednostki, jak np. pracownię rysunku dydaktycznego, laboratoria fotograficzne czy poligraficzne, telewizja dydaktyczna itp. Należy pamiętać, że telewizja przewodowa połączona z siecią telefoniczną i systemami komputerowymi, a także z systemem telewizji satelitarnej spowoduje w przyszłości, że otrzymamy zupełnie nową infrastrukturę informatyczną, wobec której nie może pozostać obojętna nowoczesna infrastruktura dydaktyczna.

W związku z rozwojem materiałów dydaktycznych zmieniają się funkcje, wyposażenie i organizacje bibliotek uczelnianych. Gromadzić one będą, przechowywać i upowszechnić informacje nie tylko w postaci druków ale również wszelkich materiałów audiowizualnych. Powstaną zatem media takie, które służyć będą przekazywaniu informacji do celów dydaktycznych, naukowych czy intelektualnej rekreacji łączącej wypoczynek z rozrywką.

Zagadnienie infrastruktury dydaktycznej należy rozpatrywać także w odniesieniu do niektórych pomieszczeń uczelnianych. Sale wykładowe, seminaryjne,



pracownie, laboratoria i inne im podobne - to wnętrza o ściśle wyznaczonych funkcjach. Odpowiednie normy projektowe określają szczegółowe warunki jakie powinny one spełniać. Blerze się więc pod uwagę liczbę osób przypadającą na metr kwadratowy powierzchni i kubaturę, siłę oświetlenia, temperaturę, wilgotność powietrza itp. Inne elementy infrastruktury, istotne z punktu widzenia ergonomii i dydaktyki jak np. wyposażenie w audlowizualne środki dydaktyczne, tablice, ekrany, warunki percepcji wizualnej i akustycznej, rozmieszczenie miejsc studentów czy wystrój estetyczny wnętrza rozpatruje się w dalszej kolejności i wówczas, gdy użytkownicy czy gospodarze tych pomieszczeń przejawiają wrażliwość i inicjatywę w tym zakresie. Bywa jednak najczęściej, że infrastruktura dydaktyczna sał ogranicza się jedynie do krzeseł, stolików i tablicy. W uczelniach technicznych /również w AGH/ sytuacja pod tym względem przedstawia się znacznie lepiej aniżeli w innych uczelniach. Nie mniej są szkoły wyższe, jak np. wojskowe, gdzie najwcześniej dostrzeżono zależności występujące pomiędzy wyposażeniem i organizacją sał, w których studenci odbywają zajęcia programowe z efektami kształcenia i zadbano o odpowiednią infrastrukturę dydaktyczną sał.

Coraz większej wagi nabierają zagadnienia racjonalnej organizacji i estetyki materialnej środowiska dydaktycznego. Funkcjonalne i estetyczne rozwiązania architektoniczne wraz z odpowiednim wystrojem wnętrza, powinny zapewnić osobom przebywającym w budynkach uczelni korzystny klimat, sprzyjający jak najlepszej pracy, nauce i wychowaniu. Studenci oraz nauczyciele akademicy powinni na terenie uczelni znaleźć właściwie wszystko, co może być im potrzebne podczas kilkugodzinnego pobytu na terenie szkoły. Opiócz więc pomieszczeń dydaktycznych będą znajdować się wygodne i estetycznie urządzone pomieszczenia wypoczynkowe, miejsca do cichej nauki, czytelnie, odpowiednie zaplecze gastronomiczne, czy punkty, które zapewniłyby sprawne zaopatrywanie się w szeroki asortyment materiałów biurowych i podkładów do wykonywania materiałów dydaktycznych, a także zapewniające wykonanie usług poligraficznych.

Komfortowi pracy sprzyjać będzie stworzenie odpowiedniego nastroju, ciszy i powagi, przez wytożenie pomieszczeń i korytarzy odpowiednimi materiałami dźwiękochłonnymi.

Unowocześnienie procesu dydaktyczno-wychowawczego jest zjawiskiem ciągłym i koniecznym - wymuszone jest bowiem przez ustawiczny rozwój otaczającej nas rzeczywistości i postęp techniczny. Stąd wszelkie opracowania metodyczne, organizacyjne, ergonomiczne i infrastrukturalne uważać należy jako interdyscyplinarne, a więc wymagają uzgodnień pomiędzy dydaktykami, architektami, akustykami, użytkownikami i gospodarzami obiektów, a także wykonawcami.

/ materiał z prowadzonej pracy nt. "Infrastruktura dydaktyczna jako wykładnik nowoczesności współczesnej uczelni technicznej",

autorów : dra J.Felnera i mgr inż. A.Pietrzyk /

**druk wykonano z gotowych  
dostarczonych oryginałów  
ZG AGH 440/88-500**